

Till
Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Alvik den 27 mars 2020

Yttrande över departementspromemorian
Uppenbart ogrundade ansökningar och fastställande av säkra ursprungsländer (Ds 2020:2)

Sveriges kristna råd (SKR) yttrar sig härmed över departementspromemorian *Uppenbart ogrundade ansökningar och fastställande av säkra ursprungsländer (Ds 2020:2)*.

Sammanfattning

Det uppdrag Justitiedepartementet gav utredaren var att lämna förslag som innebär som innebär att Migrationsverket får en utökad möjlighet att bedöma en asylansökan som uppenbart ogrundad och fatta beslut om avvisning med omedelbar verkställighet. Om detta ska vara möjligt krävs, enligt EU-domstolens dom den 25 juli 2018 (i målet C-404/17), att Sverige utser säkra ursprungsländer i den mening som avses i det så kallade "omarbetade asylprocedurdirektivet".

SKR anser att ett införande av säkra ursprungsländer skulle göra hanteringen av ansökningar som anses vara uppenbart ogrundade mer transparent och förutsebar jämfört med den tidigare hanteringen. Dock innebär införande av en lista med säkra ursprungsländer – och därigenom en möjlighet till avvisning med omedelbar verkställighet för personer som kommer från ett sådant land – en risk för att den individuella skyddsprövningen urholkas. Därför är det av avgörande betydelse att införandet av en sådan lista åtföljs av rättssäkerhetsgarantier som motverkar denna risk. Våra förslag till sådana garantier kommer vi att beskriva nedan.

Angående lista med säkra ursprungsländer

SKR instämmer i utredarens bedömning att en definition av "säkert ursprungsland" måste vara klar och tydlig. Den definition som återfinns i det omarbetade asylprocedurdirektivet behöver därför förenklas och infogas i utlänningslagen.

SKR välkomnar utredarens uppfattning att ett land för att få placeras på listan över säkra ursprungsländer, i sin helhet och för samtliga landets medborgare måste anses säkert. Detta är en viktig rättssäkerhetsgaranti.

Utredaren tar upp möjligheten till ett remissförfarande när ett land ska uppföras på en lista över säkra ursprungsländer. SKR anser att det är av stor vikt med ett sådant remissförfarande och att relevanta aktörer som kan belysa olika perspektiv får lämna synpunkter innan ett land förs upp på listan. Det är angeläget att kyrkor och biståndsorganisationer inkluderas i ett sådant förfarande.

Utredaren förordar en kontinuerlig översyn av listan över säkra ursprungsländer. Vi instämmer i behovet av en sådan kontinuerlig översyn. I detta sammanhang är det viktigt att understryka att det måste vara möjligt att skyndsamt avlägsna ett land från listan, då förhållanden i länder snabbt kan förändras till det sämre. SKR instämmer således i utredarens förslag att en ordning för en sådan procedur bör införas.

Behovet av rättssäkerhetsgarantier

Som ovan nämnts anser vi att införande av en lista med säkra ursprungsländer – och därigenom en möjlighet till avvisning med omedelbar verkställighet för personer som kommer från ett sådant land – innebär en risk för att den individuella skyddsprövningen urholkas. Det är därför av avgörande betydelse att införandet av en sådan lista åtföljs av starka rättssäkerhetsgarantier som motverkar denna risk.

SKR anser därför

- att en asylsökande vars ärende kommer att hanteras enligt ett påskyndat förfarande på grund av att hans ursprungsland finns på listan över säkra ursprungsländer måste informeras om detta och vad det innebär så snart det är möjligt.
- att även en asylsökande som är medborgare i ett så kallat säkert ursprungsland ska ha rätt till ett offentligt biträde. Detta för att ha en reell möjlighet att motbevisa presumptionen att landet är ett säkert ursprungsland.
- att en sökande som fått avslag måste ha rätt att stanna i Sverige under överklagandefristen och att, om hen överklagar, också fram till dess att migrationsdomstolen beslutat i inhibitionsfrågan. Migrationsverket tolkar EU-domstolens dom i målet C-181/16 som att inga verkställighetsåtgärder får vidtas under ovan nämnda tider. Då andra tolkningar av denna dom skulle kunna göras, anser vi att detta bör tydliggöras i lagstiftning.

För Sveriges kristna råd

Karin Wiborn
Generalsekreterare

Handläggare
Peter Karlsson
Samordnare av migrations- och integrationsfrågor
08-453 6813